

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

**Wijziging van de Wet op het
primair onderwijs, de Wet op de
expertisecentra en de Wet op het
voortgezet onderwijs in verband
met het herstel van enkele wetstechnische
gebreken en het aanbrengen van enkele
verbeteringen in de wetsbepalingen met
betrekking tot passend onderwijs
(Variawet passend onderwijs en kwaliteit (v)so)**

Voorstel van wet

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet op het voortgezet onderwijs aan te passen teneinde enkele wetstechnische gebreken te herstellen en enkele verbeteringen aan te brengen in de wetsbepalingen met betrekking tot passend onderwijs;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I. WIJZIGING WET OP HET PRIMAIR ONDERWIJS

De Wet op het primair onderwijs wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 4, dertiende lid, wordt 'lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke handicap' vervangen door: lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke of psychische handicap.

B

Artikel 18a wordt als volgt gewijzigd:

1. In het achtste lid, onderdelen g en i, wordt 'die is gelegen in de periode van 2 oktober tot en met 31 juli daaropvolgend' telkens vervangen door: die is gelegen op 1 februari.
2. Na het tiende lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

10a. Het samenwerkingsverband kan, met het oog op de doelstelling, bedoeld in het tweede lid, een of meer orthopedagogisch-didactische centra inrichten. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de voorwaarden waaronder een zodanige voorziening kan worden ingericht.

C

Artikel 40a wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid worden onder vervanging van de punt door een dubbelepunt twee onderdelen ingevoegd, luidende:
 - a. voor leerlingen van een basisschool, die extra ondersteuning behoeven;
 - b. voor leerlingen van een speciale school voor basisonderwijs.
2. In het vijfde lid wordt vóór 'bij de inrichting van het onderwijs' ingevoegd: voor leerlingen als bedoeld in het eerste lid, onder a,.

D

Aan artikel 118 wordt een lid toegevoegd, luidende:

12. Artikel 116 is van overeenkomstige toepassing op het samenwerkingsverband.

E

Aan artikel 132 wordt een lid toegevoegd, luidende:

7. Artikel 123 is van overeenkomstige toepassing op het samenwerkingsverband.

F

In artikel 162 vervalt 'met dien verstande dat voor opheffing van de laatste speciale school voor basisonderwijs van een samenwerkingsverband de in artikel 18, zevende lid, bedoelde goedkeuring van Onze minister is vereist'.

ARTIKEL II. WIJZIGING WET OP DE EXPERTISECENTRA

De Wet op de expertisecentra wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 4, zevende en achtste lid, wordt 'lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke handicap' vervangen door: lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke of psychische handicap.

B

Artikel 14a, tweede lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het slot van onderdeel c wordt ', en' vervangen door een puntkomma.
2. Aan het slot van onderdeel d wordt de punt vervangen door: , en.
3. Na onderdeel d wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:
 - e. de inspecteur op verzoek van het bevoegd gezag ermee kan instemmen dat wordt afgeweken van de urennorm, bedoeld in artikel 6g, eerste lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs.

C

Aan artikel 25 wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. De inspecteur kan op verzoek van het bevoegd gezag ermee instemmen dat wordt afgeweken van de urennorm, bedoeld het eerste lid.

D

Artikel 44. Tijdelijke geschillencommissie toelating en verwijdering wordt als volgt gewijzigd:

1. Het artikel wordt vernummerd tot artikel 45.
2. In de aanhef van het tweede lid, wordt na 'van een school' ingevoegd: of instelling.
3. In het tweede lid, onderdeel a, wordt 'artikel' vervangen door 'de artikelen' en wordt voor 'en' ingevoegd: 41, eerste lid,.

E

Artikel 117, negende lid, komt te luiden:

9. Het bedrag per leerling, bedoeld in het achtste lid, is het product van een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen hoeveelheid formatie leraren per leerling vermenigvuldigd met een bedrag.

ARTIKEL III. WIJZIGING WET OP HET VOORTGEZET ONDERWIJS

De Wet op het voortgezet onderwijs wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 4, eerste lid, wordt 'lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke handicap' vervangen door: lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke of psychische handicap.

B

Artikel 17a wordt als volgt gewijzigd:

1. In het achtste lid, onderdeel g, wordt 'die is gelegen in de periode van 2 oktober tot en met 31 juli daaropvolgend' vervangen door: die is gelegen op 1 februari.
2. Lid 10a wordt vervangen door:
10a. Het samenwerkingsverband kan, met het oog op de doelstelling, bedoeld in het tweede lid, een of meer orthopedagogisch-didactische centra inrichten. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de voorwaarden waaronder een zodanige voorziening kan worden ingericht.

C

Aan artikel 85b wordt een lid toegevoegd, luidende:

6. Artikel 85a is van overeenkomstige toepassing op het samenwerkingsverband.

D

Aan artikel 89a wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. Artikel 89 is van overeenkomstige toepassing op het samenwerkingsverband.

ARTIKEL IV. WIJZIGING WET MEDEZEGGENSCHAP OP SCHOLEN

De Wet medezeggenschap op scholen wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 11 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst van het artikel wordt de aanduiding '1.' geplaatst.
2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
 2. Het eerste lid, onderdeel q, is niet van toepassing op de medezeggenschapsraad van het samenwerkingsverband.

B

Na artikel 11 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 11a. Adviesbevoegdheid ondersteuningsplanraad

De ondersteuningsplanraad wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over elk door het samenwerkingsverband te nemen besluit met betrekking tot in ieder geval de vaststelling van de competentieprofielen van toezichthouders en het toezichthoudend orgaan van het samenwerkingsverband.

C

In de artikelen 12, eerste lid, onderdeel a, 13, onderdeel a, en 14, tweede en derde lid, onderdelen a, wordt 'artikel 11' telkens vervangen door: artikel 11, eerste lid.

D

Artikel 14a wordt vervangen door:

Artikel 14a. Instemmingsbevoegdheid ondersteuningsplanraad

1. Het samenwerkingsverband heeft de voorafgaande instemming van de ondersteuningsplanraad voor elk door het samenwerkingsverband te nemen besluit met betrekking tot vaststelling of wijziging van het ondersteuningsplan, bedoeld in artikel 18a van de Wet op het primair onderwijs, respectievelijk artikel 17a van de Wet op het voortgezet onderwijs.
2. Het samenwerkingsverband heeft de voorafgaande instemming van het deel van de ondersteuningsplanraad dat uit en door het personeel is gekozen voor vaststelling of wijziging van de regeling, bedoeld in artikel 28, voor zover die betrekking heeft op het personeel.
3. Het samenwerkingsverband heeft de voorafgaande instemming van het deel van de ondersteuningsplanraad dat uit en door de ouders of de leerlingen is gekozen voor vaststelling of wijziging van de regeling, bedoeld in artikel 28, voor zover die betrekking heeft op ouders en leerlingen.

E

Artikel 15 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste en tweede lid wordt 'artikel 11' telkens vervangen door: artikel 11, eerste lid.
2. In het derde lid wordt 'artikelen 11' vervangen door: artikelen 11, eerste lid.

ARTIKEL V. EERDERE INWERKINGTREDING VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING VAN ONDER MEER DE WET OP HET VOORTGEZET ONDERWIJS EN DE WET OP DE ESPERTISECENTRA IN VERBAND MET HET ONDERWIJS IN DE FRIESE TAAL

Indien het bij koninklijke boodschap van 25 april 2013 ingediende voorstel van wet tot wijziging van onder meer de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op de expertisecentra in verband met het onderwijs in de Friese taal (Kamerstukken II 2012/13, 33618, nr. 1) tot wet is of wordt verheven en artikel VII van die wet eerder in werking is getreden of treedt dan artikel II, onderdeel B, van deze wet, komt artikel II onderdeel B, van deze wet te luiden:

B

Artikel 14a, tweede lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het slot van onderdeel d wordt ', en' vervangen door een puntkomma.
2. Aan het slot van onderdeel e wordt de punt vervangen door: , en.
3. Na onderdeel e wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:
f. de inspecteur op verzoek van het bevoegd gezag ermee kan instemmen dat wordt afgeweken van de urennorm, bedoeld in artikel 6g, eerste lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs.

ARTIKEL VI. LATERE INWERKINGTREDING VOORSTEL VAN WET TOT WIJZIGING VAN ONDER MEER DE WET OP HET VOORTGEZET ONDERWIJS EN DE WET OP DE ESPERTISECENTRA IN VERBAND MET HET ONDERWIJS IN DE FRIESE TAAL

Indien het bij koninklijke boodschap van 25 april 2013 ingediende voorstel van wet tot wijziging van onder meer de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op de expertisecentra in verband met het onderwijs in de Friese taal (Kamerstukken II 2012/13, 33618, nr. 1) tot wet is of wordt verheven en artikel VII van die wet later in werking treedt dan artikel II, onderdeel B, van deze wet, wordt artikel VII van die wet als volgt gewijzigd:

1. In wijzigingsopdracht 1, onderdeel A, onder 1, wordt 'onderdeel c' vervangen door: onderdeel d.
2. In wijzigingsopdracht 1, onderdeel A, onder 2, wordt 'onderdeel d' vervangen door: onderdeel e.
3. In wijzigingsopdracht 1, onderdeel A, onder 3, wordt 'onderdeel d' vervangen door 'onderdeel e' en wordt de aanduiding 'e' vervangen door: f.
4. In wijzigingsopdracht 2, onderdeel A, onder 1, wordt 'onderdeel c' vervangen door: onderdeel d.
5. In wijzigingsopdracht 2, onderdeel A, onder 2, wordt 'onderdeel d' vervangen door: onderdeel e.

6. In wijzigingsopdracht 2, onderdeel A, onder 3, wordt 'onderdeel d' vervangen door 'onderdeel e' en wordt de aanduiding 'e' vervangen door: f.

ARTIKEL VII. INWERKINGTREDING

De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap,

De Staatssecretaris van Economische Zaken

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

Deze memorie van toelichting is opgesteld mede namens de Staatssecretaris van Economische Zaken.

1. Inleiding

In dit wetsvoorstel wordt een aantal wijzigingen van de Wet op het primair onderwijs (WPO), de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) en de Wet op de Expertisecentra (WEC) voorgesteld. Het betreft verschillende technische of kleine beleidsmatige wijzigingen. De wijzigingen zijn 'reparaties' of nadere regelgeving welke naar voren zijn gekomen bij de uitwerking in lagere regelgeving of bij de behandeling van de wet van 11 oktober 2012 tot wijziging van onder meer de Wet op de expertisecentra in verband met de kwaliteit van het speciaal en voortgezet speciaal onderwijs (Stb. 2012, 545) (Wet kwaliteit (v)so) en de wet van 11 oktober 2012 tot wijziging van enkele onderwijswetten in verband met een herziening van de organisatie en financiering van de ondersteuning van leerlingen in het basisonderwijs, speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs (Stb. 2012, 533) (Wet passend onderwijs). Het gaat om de volgende voorgestelde wijzigingen:

- de mogelijkheid om voor individuele leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs (vso) een onderwijsprogramma vast te stellen dat afwijkt van het minimum aantal uren onderwijs;
- het creëren van de mogelijkheid in de WPO voor het tijdelijk verblijven van leerlingen in een orthopedagogisch didactisch centrum (opdc)- deze mogelijkheid is al opgenomen in de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO)- en de mogelijkheid te creëren voor een wettelijke grondslag in de WVO en WPO om bij algemene maatregel van bestuur (amvb) nadere voorschriften te kunnen vaststellen over de inrichting van een opdc;
- het uitbreiden van het bestaande artikel over leerlingenvervoer. Hierin worden lichamelijke, zintuiglijke en verstandelijke handicaps al aangeduid met de term 'psychische (cluster 4) handicap', waardoor buiten twijfel wordt gesteld dat ook deze leerlingen recht hebben op door de gemeente bekostigd leerlingenvervoer;
- enkele (technische) wijzigingen die betrekking hebben op de bekostiging;
- enkele (technische) aanvullingen met betrekking tot de medezeggenschap die betrekking hebben op de faciliteitenregeling en de betrokkenheid van de ondersteuningsplanraad bij het toezicht in het samenwerkingsverband;
- de mogelijkheid voor ouders van leerlingen cluster 1 (onderwijs aan leerlingen met een visuele beperking) en 2 (onderwijs aan leerlingen met een auditief/communicatieve beperking) om geschillen over toelating voor te leggen aan de geschillenregeling passend onderwijs;
- het expliciteren van de verplichting in de WPO voor scholen voor speciaal basisonderwijs (sbo) om voor alle leerlingen een ontwikkelingsperspectief vast te stellen.

2. Voorgestelde wijzigingen

2.1. Onderwijstijd

In dit wetsvoorstel wordt voorgesteld om een omissie in de Wet kwaliteit (v)so te repareren. Hierdoor krijgt de Inspectie van het Onderwijs wederom de mogelijkheid om in te stemmen met een afwijking van het minimum aantal uren onderwijstijd voor leerlingen in het vso, net als vóór inwerkingtreding van de Wet kwaliteit (v)so.

Op grond van de WEC was het voor de Inspectie van het Onderwijs tot 1 augustus 2013 mogelijk om in individuele gevallen af te wijken van het minimum aantal uren onderwijs in zowel het speciaal onderwijs (so) als het vso. De voorwaarden waaronder deze afwijking kan worden gehanteerd zijn uitgewerkt in een beleidsregel van de Inspectie van het Onderwijs.¹ Met de Wet kwaliteit (v)so is deze bepaling alleen voor het so in de WEC blijven staan. Abusievelijk is verzuimd dit ook voor het vso op te nemen. Net als in het so bevinden zich in het vso echter ook leerlingen die bijvoorbeeld vanwege noodzakelijke behandeling ter ondersteuning van het onderwijs, vanwege noodzakelijke medische behandeling of als gevolg van ziekte of beperking niet het gehele onderwijsprogramma kunnen volgen. Het ontbreken van een grond om af te wijken van het minimum aantal uren onderwijstijd leidt tot onwenselijke situaties. Daarom wordt thans voorgesteld deze afwijkmogelijkheid ook weer op te nemen voor het vso.

2.2. Orthopedagogisch en didactisch centrum (opdc)

Voorgesteld wordt in de WPO een mogelijkheid te creëren voor het tijdelijk verblijven van leerlingen in een orthopedagogisch didactisch centrum (opdc). 'Opdc' vormt dan een verzamelnaam voor diverse tussenvoorzieningen zoals bijvoorbeeld Rebound, Herstart en Op de Rails. Daarnaast wordt voorgesteld om zowel in de WPO als de WVO een wettelijke grondslag op te nemen om bij amvb nadere voorschriften te kunnen vaststellen voor het verblijf in een opdc of andere tussenvoorziening.

In de WVO is al opgenomen dat een samenwerkingsverband, om een dekkend aanbod van ondersteuningsvoorzieningen te realiseren, een opdc kan inrichten. Een opdc is een voorziening waar tijdelijk onderwijs wordt gevolgd door leerlingen voor wie een orthopedagogische en orthodidactische benadering nodig is. Deze leerlingen zijn tijdelijk niet in staat om onderwijs te volgen op de eigen reguliere school, ook niet met extra ondersteuning. Op dit moment zijn er geen regels gesteld aan een opdc. Hierdoor is het voor de Inspectie van het Onderwijs ook niet mogelijk om toezicht uit te oefenen op deze voorzieningen en is het voor de Minister van OCW niet bekend hoeveel van deze voorzieningen er zijn, in welke huidige samenwerkingsverbanden deze zijn ingericht en hoeveel en welke leerlingen daar onderwijs volgen. In verband met het toezicht op de kwaliteit van het onderwijs en de verantwoording over de besteding van de middelen is dit geen wenselijke situatie. Daarom wordt een tweetal maatregelen voorgesteld.

Ten eerste wordt in de WPO de mogelijkheid gecreëerd voor het samenwerkingsverband om een opdc als tussenvoorziening in te richten. In de WPO is nu geen mogelijkheid om een opdc in te richten ten behoeve van de realisatie van een dekkend aanbod van ondersteuningsvoorzieningen terwijl daar wel behoefte aan is. In de WVO bestaat deze

¹ Beleidsregel van de Inspectie van het Onderwijs van 16 juli 2010, nr. H2938239, inzake het verlenen van ontheffingen WEC en Onderwijskundig besluit WEC.

mogelijkheid wel. Ten tweede wordt voorgesteld in zowel de WPO als de WVO een grondslag op te nemen om bij amvb nadere voorwaarden te kunnen stellen aan de inrichting van een opdc. Die voorwaarden zullen betrekking hebben op de verblijfsduur, de bevoegdheid van leraren en het opnemen van de voorziening in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.

2.3. Leerlingenvervoer

In het wetsvoorstel wordt voorgesteld om de bepalingen in de WPO, WVO en WEC met betrekking tot leerlingenvervoer aan te passen zodat er geen twijfel bestaat dat naast zintuiglijke, lichamelijke en verstandelijke handicaps ook een psychische handicap aanspraak op leerlingenvervoer kan geven.

Het is gebleken dat sommige gemeenten het leerlingenvervoer van leerlingen met een psychische handicap niet honoreren omdat een dergelijke handicap niet uitdrukkelijk in de wet is genoemd.² Het is echter nooit de bedoeling van de wetgever geweest om leerlingen- die vanwege een psychische handicap niet zelfstandig kunnen reizen- uit te sluiten van de mogelijkheid om een beroep te doen op vervoersvoorzieningen voor leerlingen met een beperking of handicap.

De doelgroep van het door de overheid bekostigde leerlingenvervoer is al eerder onderwerp van discussie en wetwijzigingen geweest. In de wet van 15 december 1982, houdende Interimwet op het speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs (ISOVSO) (Stb. 1982, 730) konden alleen 'lichamelijk gehandicapte leerlingen' aanspraak maken op een door de overheid bekostigde vervoersvoorziening. Met de wet van 7 juli 1988, houdende wijziging van de Wet op het basisonderwijs en de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs onder andere in verband met de wijze van vergoeding van de kosten van het vervoer van gehandicapte kinderen (Stb. 1988, 332) werd de term "lichamelijke handicap" vervangen door: lichamelijke, geestelijke of zintuiglijke handicap. Dit om buiten twijfel te stellen dat bijvoorbeeld zeer moeilijk lerende kinderen ook onder de werking van dit artikel vielen.

Met de wet van 17 januari 2002, houdende wijziging van de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met het vervoer van leerlingen (Stb. 2002, 59) werd het leerlingenvervoer volledig in handen van de gemeenten gelegd. In de WEC werd een aantal technische wijzigingen aangebracht waaronder de vervanging van "geestelijke" door "verstandelijke". Deze omschrijving sloot beter aan bij het toenmalige spraakgebruik. Een inhoudelijke wijziging werd hiermee niet beoogd en is dus niet bedoeld om daarmee de psychische handicap uit te sluiten.

Om buiten twijfel te stellen dat ook leerlingen die vanwege een psychische handicap niet zelfstandig kunnen reizen in aanmerking kunnen komen voor een tegemoetkoming in de kosten van het leerlingenvervoer, worden in dit wetsvoorstel in de respectieve artikelen 4 van de WPO, de WVO en de WEC de woorden 'lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke handicap' vervangen door 'lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke of psychische handicap'.

² Raad van State 01-02-2012 LJN BV2407 201107029/1/A2

2.4. Technische wijzigingen in verband met bekostiging

In de Wet passend onderwijs zijn enkele technische bepalingen niet geheel correct of volledig opgenomen. Dat leidt tot onbedoelde neveneffecten. De voorgestelde wijzigingen betreffen de volgende vier onderwerpen.

a. Peildata groeiregelingen

Met de Wet passend onderwijs komen de nu bestaande groeiregelingen te vervallen en dienen de samenwerkingsverbanden de kosten voor leerlingen, die na 1 oktober van het lopende schooljaar worden verwezen naar het (v)so, te vergoeden aan het (v)so. In de Wet passend onderwijs is opgenomen dat hiervoor een peildatum moet worden gehanteerd die tussen 2 oktober en 31 juli ligt. Omdat (v)so scholen vaak te maken hebben met meerdere samenwerkingsverbanden bestaat de mogelijkheid dat er voor een (v)so school verschillende peildata gaan gelden. Deze situatie is onwerkbaar en kan door strategisch gedrag van samenwerkingsverbanden een nadelige bekostigingssituatie voor de scholen opleveren. Op uitdrukkelijk verzoek van het betreffende onderwijsveld wordt daarom voorgesteld de peildatum alsnog vast te leggen in de wet. Voorgesteld wordt om in artikel 17a van de WVO en artikel 18a van de WPO de peildatum voor de groeibekostiging vast te stellen op 1 februari van elk jaar.

b. Bijzondere omstandigheden

De Minister kan onder bijzondere omstandigheden op verzoek van het bevoegd gezag aanvullende bekostiging voor personeelskosten of materiële instandhouding verstrekken (artikelen 116 en 123 van de WPO en 85a en 89a van de WVO). Gezien de belangrijke positie die de samenwerkingsverbanden passend onderwijs gaan innemen, is het van belang dat deze artikelen ook van toepassing worden verklaard op de samenwerkingsverbanden passend onderwijs in zowel het primair als het voortgezet onderwijs.

c. Speciale school voor basisonderwijs

In de Wet passend onderwijs is abusievelijk een wijziging van artikel 162 van de WPO achterwege gelaten. In dat artikel wordt nog verwezen naar artikel 18, zevende lid, van de WPO waarin werd bepaald dat voor opheffing van de laatste speciale school voor basisonderwijs van een samenwerkingsverband de goedkeuring van de Minister is vereist. Artikel 18, zevende lid, van de WPO is echter met de Wet passend onderwijs vervallen. Niet langer de Minister, maar het samenwerkingsverband besluit over het al dan niet in stand houden van een speciale school voor basisonderwijs. Daarom wordt voorgesteld de betreffende zinsnede in artikel 162 van de WPO te laten vervallen.

d. Onderbouwing groeibekostiging

Met de invoering van de Wet passend onderwijs wordt de bekostiging van (v)so scholen gesplitst in een onderdeel basiskosten en een onderdeel ondersteuningskosten. De basiskosten zijn te vergelijken met de kosten voor een reguliere leerling. In artikel 117, negende lid, van de WEC is de onderbouwing hiervan vastgelegd. Abusievelijk staat er echter in onderdeel b dat de basisbekostiging ook een component voor onderwijsondersteunend personeel bevat. Dat is niet het geval. Op dit moment ontvangen (v)so-scholen middelen voor onderwijsondersteunend personeel. De

basiskosten zijn echter geënt op het reguliere onderwijs en daar vormt dit geen apart onderdeel. De middelen voor onderwijsondersteunend personeel die de (v)so-scholen nu krijgen worden voortaan verdeeld via het ondersteuningsbudget. Voorgesteld wordt daarom artikel 117, negende lid, van de WEC te laten vervallen.

2.5. Medezeggenschap

In dit wetsvoorstel worden twee maatregelen voorgesteld om de positie van de medezeggenschap op het terrein van passend onderwijs in de Wet medezeggenschap op scholen (WMS) te versterken. Dit heeft betrekking op de faciliteitenregeling voor de ondersteuningsplanraad en op het interne toezicht van het samenwerkingsverband. Hiertoe worden de artikelen 11, 12, 13, 14 en 14a van de Wet medezeggenschap op scholen (WMS) aangepast en wordt voorgesteld een nieuw artikel 11a toe te voegen.

In de eerste plaats wordt voorgesteld om de ondersteuningsplanraad van het samenwerkingsverband instemmingsbevoegdheid te geven op de faciliteitenregeling voor deze raad. De Wet passend onderwijs voorziet al in de mogelijkheid dat het bevoegd gezag van het samenwerkingsverband een faciliteitenregeling treft voor de ondersteuningsplanraad. Het is wenselijk om ouders, leerlingen en personeel inspraak te bieden bij de invulling van de faciliteitenregeling. Daarom krijgt elke geleding van de ondersteuningsplanraad instemmingsrecht op de invulling van de redelijkerwijs noodzakelijke kosten van medezeggenschapsactiviteiten die door hen in de ondersteuningsplanraad worden verricht, waaronder bijvoorbeeld scholingskosten of kosten voor inhuur van deskundigen. Met deze bepaling wordt de positie van de ondersteuningsplanraad in overeenstemming gebracht met die van de medezeggenschapsraad.

In de tweede plaats wordt voorgesteld om de ondersteuningsplanraad adviesrecht te geven op de door het samenwerkingsverband vast te stellen competentieprofielen van de toezichthouders en het toezichthoudend orgaan. Deze aanvulling vloeit voort uit de positie van de medezeggenschapsraad bij het toezicht op schoolniveau, zoals geregeld in de Wet goed onderwijs, goed bestuur (Stb. 2010, 80.). Met deze adviesbevoegdheid worden ouders, leraren en in het voortgezet (speciaal) onderwijs ook leerlingen in de gelegenheid gesteld om een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van het toezicht. Om te voorkomen dat het personeel, dat zowel is vertegenwoordigd in de ondersteuningsplanraad als in de medezeggenschapsraad van het samenwerkingsverband, een dubbel adviesrecht krijgt op de competentieprofielen van de toezichthouders en het toezichthoudend orgaan, wordt in dit wetsvoorstel tevens voorgesteld de personeelsmedezeggenschapsraad van het samenwerkingsverband uit te zonderen van het adviesrecht op de competentieprofielen.

2.6. Geschillenregeling

Met dit wetsvoorstel wordt voorgesteld in de WEC toe te voegen dat ook geschillen over toelating van leerlingen tot instellingen cluster 1 (onderwijs aan leerlingen met een visuele beperking) en cluster 2 (onderwijs aan leerlingen met een auditief/communicatieve beperking) door ouders kunnen worden voorgelegd aan de tijdelijke, landelijke geschillencommissie passend onderwijs.

De Tweede Kamer heeft bij de parlementaire behandeling van de Wet passend onderwijs een amendement () aangenomen dat het instellen van een landelijke

geschillencommissie passend onderwijs regelt.³ Deze geschillencommissie neemt kennis van geschillen over toelating, verwijdering en het ontwikkelingsperspectief. Hoewel leerlingen in cluster 1 en 2 ook onder het stelsel passend onderwijs vallen, kunnen geschillen over toelating van deze doelgroep tot instellingen cluster 1 en 2 op basis van vigerende wetgeving niet aan de commissie worden voorgelegd. Omdat ook over de toelating van cluster 1 en 2-leerlingen geschillen kunnen ontstaan, is het wenselijk om ouders van deze leerlingen de mogelijkheid te bieden om een geschil over toelating voor te leggen aan de geschillencommissie.

2.7. Ontwikkelingsperspectief speciaal basisonderwijs

In dit wetsvoorstel wordt voorts een reparatie van artikel 40a van de WPO voorgesteld. Voorgesteld wordt in dit artikel te expliciteren dat het vaststellen van een ontwikkelingsperspectief ook geldt voor leerlingen in het speciaal basisonderwijs.

In de Wet passend onderwijs is in artikel 40a van de WPO opgenomen dat voor alle leerlingen in het basisonderwijs die extra ondersteuning krijgen een ontwikkelingsperspectief moet worden opgesteld. In dit ontwikkelingsperspectief moet ook worden opgenomen de te bieden begeleiding alsmede eventuele afwijkingen van het onderwijsprogramma. In artikel 26 van de WVO is dit ook geregeld voor het voortgezet onderwijs. Daar wordt het praktijkonderwijs expliciet genoemd. Per abuis is in artikel 40a van de WPO verzuimd om, net als voor het praktijkonderwijs in de WVO, expliciet te regelen dat ook bevoegde gezagsorganen van scholen voor speciaal basisonderwijs voor hun leerlingen een ontwikkelingsperspectief moeten opstellen. Net als voor alle leerlingen in het (v)so en alle leerlingen in het praktijkonderwijs zal ook voor alle leerlingen in het speciaal basisonderwijs een ontwikkelingsperspectief moeten worden opgesteld. Het gaat hier immers om leerlingen die extra ondersteuning krijgen. Het niet expliciet noemen van deze groep leerlingen zou tot verwarring kunnen leiden.

Om mogelijke verwarring te voorkomen wordt in dit wetsvoorstel alsnog voorgesteld expliciet te bepalen dat scholen voor speciaal basisonderwijs net als scholen voor (v)so en praktijkonderwijs voor alle leerlingen een ontwikkelingsperspectief dienen op te stellen. Afwijkingen van het onderwijsprogramma, die voor het regulier onderwijs wel in het ontwikkelingsperspectief moeten worden beschreven, behoeven daarin, net als geldt voor het praktijkonderwijs en het (v)so, niet te worden opgenomen.

3. Uitvoerbaarheid

Tekst wordt aangevuld na uitvoeringstoets

4. Administratieve lasten

Van de voorstellen die in dit wetsvoorstel zijn opgenomen, is nagegaan of zij met administratieve lasten gepaard gaan. Onder administratieve lasten wordt verstaan: de kosten om te voldoen aan informatieverplichtingen aan de overheid, voortvloeiend uit wet- en regelgeving van de overheid. Het gaat daarbij om het verzamelen, bewerken, registreren, bewaren en ter beschikking stellen van informatie. Voor de Wet passend onderwijs en de Wet kwaliteit (v)so zijn een berekening van de administratieve lasten gemaakt. Het onderhavige wetsvoorstel betreft verschillende, soms technische, soms

³ Kamerstukken II, 2011/2012, 33 106, nr. 91

kleine beleidsmatige, wijzigingen van die wetten. Het gaat om voorstellen die 'reparaties' of nadere regelgeving betreffen die naar voren zijn gekomen bij de uitwerking in lagere regelgeving of bij behandeling in het parlement van de eerdergenoemde wetten. De conclusie is dat dit wetsvoorstel voor deze onderdelen geen extra administratieve lasten met zich meebrengt.

5. Financiële gevolgen

Dit wetsvoorstel heeft geen gevolgen voor de rijksbegroting.

6. Consequenties voor Caribisch Nederland

Vanwege de andere inrichting en financiering van de ondersteuning van leerlingen in Caribisch Nederland zijn de Wet passend onderwijs en de Wet kwaliteit (v)so daar niet van toepassing. De voorgestelde wijzigingen in de onderhavige wet bevatten wijzigingen die voortvloeien uit voornoemde wetten en zullen derhalve evenmin van toepassing zijn binnen Caribisch Nederland.

7. Consultatie

Pm

ARTIKELSGEWIJS

ARTIKEL I. WIJZIGING WET OP HET PRIMAIR ONDERWIJS

Onderdeel A (artikel 4 WPO)

Met deze wijziging wordt expliciet tot uitdrukking gebracht dat ook aanspraak bestaat op vergoeding van vervoerskosten voor leerlingen die vanwege een psychische handicap zijn aangewezen op leerlingenvervoer. Zie ook paragraaf 2.3 van het algemeen deel van deze memorie van toelichting.

Onderdeel B (artikel 18a WPO)

Met de onder '1' van dit artikel voorgestelde wijziging wordt de peildatum voor de groeibekostiging vastgesteld op 1 februari. Daarmee wordt bereikt dat voor alle samenwerkingsverbanden dezelfde peildatum geldt. Zie ook paragraaf 2.4, onder a, van het algemeen deel van de memorie van toelichting.

Met de onder '2' van dit artikel voorgestelde wijziging wordt ook voor het primair onderwijs de, reeds in het voortgezet onderwijs aanwezige, mogelijkheid gecreëerd een orthopedagogisch centrum in te richten. Tevens wordt in de wet een grondslag gecreëerd voor een algemene maatregel van bestuur waarin nadere regels kunnen worden gesteld over de voorwaarden waaronder een orthopedagogisch didactisch centrum kan worden ingericht.

Onderdeel C (artikel 40a WPO)

Met deze voorgestelde wijziging wordt een onderscheid geïntroduceerd tussen het ontwikkelingsperspectief voor leerlingen van een basisschool en leerlingen van een speciale school voor basisonderwijs. Doel daarvan is buiten twijfel te stellen dat het

ontwikkelingsperspectief geldt voor beide groepen. En voorts kan daardoor in het vijfde lid worden geregeld dat de daar voorgeschreven vermelding in het ontwikkelingsperspectief van afwijkingen van het onderwijsprogramma alleen zal gaan gelden voor leerlingen van een basisschool. Hiermee wordt een parallel gecreëerd met het onderscheid ten aanzien van het ontwikkelingsperspectief dat in de Wet op het voortgezet onderwijs geldt tussen praktijkonderwijs en overige vormen van voortgezet onderwijs. Zie verder paragraaf 2.7 van het algemeen deel van de memorie van toelichting.

Onderdelen D en E (artikelen 118 en 132 WPO)

De bepalingen met betrekking tot aanvullende kosten voor materiële instandhouding (116 WPO) en bijzondere bekostiging voor personeelskosten (123 WPO) worden met dit voorstel van overeenkomstige toepassing verklaard op het samenwerkingsverband. Zie ook paragraaf 2.4, onder b, van het algemeen deel van de memorie van toelichting.

Onderdeel F (artikel 162 WPO)

In artikel 162 is abusievelijk een verwijzing blijven staan naar, het met de Wet passend onderwijs vervallen, artikel 18, zevende lid, WPO. Voorgesteld wordt om deze verwijzing en de daarbij behorende zinsnede te laten vervallen.

ARTIKEL II. WIJZIGING WET OP DE EXPERTISECENTRA

Onderdeel A (artikel 4 WEC)

Zie artikel I, onderdeel A.

Onderdeel B en C (artikelen 14a, tweede lid, en 25 WEC)

De Inspectie van het Onderwijs heeft de mogelijkheid om in te stemmen met een afwijking van het minimum aantal uren onderwijstijd. De voorwaarden waaronder deze afwijking kan worden gehanteerd is uitgewerkt in een beleidsregel.⁴

De mogelijkheid tot afwijking geldt sinds de inwerkingtreding per 1 augustus 2013 van de Wet van 11 oktober 2012 tot wijziging van onder meer de Wet op de expertisecentra in verband met de kwaliteit van het speciaal en voortgezet speciaal onderwijs (Stb. 2012, 545) alleen nog voor het speciaal onderwijs (artikel 12, tweede lid, WEC). Voordien gold de afwijking ook voor het voortgezet speciaal onderwijs. Deze inperking heeft abusievelijk plaatsgevonden en wordt met het onderhavige voorstel ongedaan gemaakt. Voor het uitstroomprofiel vervolgonderwijs gebeurt dit door in artikel 14a, tweede lid, onderdeel e, WEC te bepalen dat de inspectie kan instemmen met een afwijking van de in artikel 6g WVO vastgestelde urennorm. Voor de uitstroomprofielen arbeidsmarktgericht en dagbesteding gebeurt dit door in artikel 25, vijfde lid, te bepalen dat de inspectie kan instemmen met een afwijking van de in artikel 25, eerste lid, WEC vastgestelde urennorm.

Onderdeel D (artikel 44 WEC. Tijdelijke geschillencommissie toelating en verwijdering)

Met deze wijziging wordt de taak van de tijdelijke geschillencommissie toelating en verwijdering uitgebreid. Voorgesteld wordt om de commissie ook kennis te laten nemen van geschillen met betrekking tot toelating tot cluster 1 en 2 instellingen. Voorwaarde is

⁴ Beleidsregel van de Inspectie van het Onderwijs van 16 juli 2010, nr. H2938239, inzake het verlenen van ontheffingen WEC en Onderwijskundig besluit WEC.

dan wel dat deze geschillen, evenals het geval is bij de overige in artikel 44, onderdeel a, WEC genoemde geschillen, zien op een geschil over de indicatie voor de desbetreffende instelling. Voor geschillen met betrekking tot bijvoorbeeld denominatie of een toelaatbaarheidsverklaring, geldt alleen de reguliere rechtsgang van bezwaar en vervolgens eventueel een procedure bij de bestuurs- (openbaar onderwijs) of burgerlijk rechter (bijzonder onderwijs). Dit resultaat wordt bereikt door in artikel 44, tweede lid, WEC een verwijzing toe te voegen naar artikel 41, eerste lid, van die wet. Dat laatste artikel regelt de toelating tot cluster 1 en 2 instellingen op basis van een voor die instellingen bestaande indicatie.

Daarnaast wordt dit artikel vernummerd tot artikel 45 WEC. Dat is noodzakelijk omdat artikel 44 WEC abusievelijk twee maal, en met een verschillende inhoud, voorkomt.

E (artikel 117, negende lid, WEC)

Met de wet passend onderwijs is artikel 117, negende lid, onderdeel b, abusievelijk opgenomen. Voorgesteld wordt dit onderdeel te laten vervallen, zie ook paragraaf 2.4., onder d, van het algemeen deel van deze memorie van toelichting.

ARTIKEL III. WIJZIGING WET OP HET VOORTGEZET ONDERWIJS

Onderdeel A (artikel 4 WVO)

Zie artikel I, onderdeel A.

Onderdeel B (artikel 17a WVO)

Zie artikel I, onderdeel B.

Onderdelen C en D (artikelen 85b en 89a WVO)

De bepalingen met betrekking tot aanvullende kosten voor personeelskosten (85a WVO) en voor aanvullende bekostiging voor exploitatiekosten (89 WVO) worden met dit voorstel van overeenkomstige toepassing verklaard op het samenwerkingsverband. Zie ook paragraaf 2.4, onder b, van het algemeen deel van de memorie van toelichting.

ARTIKEL IV. WIJZIGING WET MEDEZEGGENSCHAP OP SCHOLEN

Onderdeel A (artikel 11 WMS)

Deze uitzondering wordt voorgesteld omdat het personeel zowel in de medezeggenschapsraad van het samenwerkingsverband is vertegenwoordigd als ook in de ondersteuningsplanraad. De ondersteuningsplanraad krijgt op grond van het voorgestelde artikel 11a van de Wet medezeggenschap op scholen (WMS) de bevoegdheid advies uit te brengen op vaststelling en wijziging van de competentieprofielen van de toezichthouders en het toezichthoudend orgaan van het samenwerkingsverband. Teneinde een dubbel adviesrecht voor het personeel te voorkomen wordt met dit onderdeel voorgesteld de thans op grond van artikel 11, onderdeel q, WMS bestaande adviesrecht op dit onderwerp uit te zonderen voor de medezeggenschapsraad van het samenwerkingsverband.

Onderdeel B (artikel 11a WMS)

Met dit onderdeel wordt voorgesteld om aan de ondernemingsplanraad een adviesbevoegdheid toe te kennen ten aanzien van het vaststellen van de

competentieprofielen van toezichthouders en het toezichthoudend orgaan van het samenwerkingsverband. Zie ook paragraaf 2.5 van het algemeen deel van de memorie van toelichting.

Onderdeel C en E (artikelen 12, eerste lid, onderdeel a, 13, onderdeel a, 14, tweede en derde lid, onderdelen a, en 15)

De verwijzingen naar artikel 11 worden technisch aangepast in verband met het in onderdeel A opgenomen voorstel om aan artikel 11 een tweede lid toe te voegen. In plaats van verwijzing naar artikel 11 zal steeds worden verwezen naar artikel 11, eerste lid.

Onderdeel D (artikel 14a WMS)

Artikel 29a van de WMS verklaart artikel 28, faciliteitenregeling medezeggenschapsraden, van overeenkomstige toepassing op de ondersteuningsplanraad. Met het hier voorgestelde tweede en derde lid van artikel 14a WMS wordt het bijbehorende instemmingsrecht op het vast- of bijstellen van deze regeling door respectievelijk het personeels- en ouder/leerlingendeel van de ondernemingsplanraad geïntroduceerd. Een dergelijke instemmingsrecht bestaat reeds voor de diverse geledingen van medezeggenschapsraden, zie daartoe de artikelen 12, eerste lid, onderdeel q, 13, onderdeel l, 14, tweede lid, onderdeel h, en 14, derde lid, onderdeel, e van de WMS. De positie van de ondersteuningsplanraad ten aanzien van dit onderwerp wordt derhalve gelijkgetrokken met die van de medezeggenschapsraden.

Het eerste lid van het voorgestelde artikel 14a betreft het instemmingsrecht van de ondersteuningsplanraad in zijn geheel met betrekking tot het ondersteuningsplan, zoals opgenomen in het huidige artikel 14a.

Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om artikel 14a WMS redactioneel op gelijke wijze vorm te geven als de artikelen 12, 13 en 14 van de WMS, die eveneens zien op instemmingsbevoegdheden. Dit heeft geen inhoudelijke consequenties.

ARTIKEL V EN VI.

Deze artikelen bevatten technische wijziging in verband met de samenloop van dit wetsvoorstel met het bij koninklijke boodschap van 25 april 2013 ingediende voorstel van wet tot wijziging van onder meer de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op de expertisecentra in verband met het onderwijs in de Friese taal (Kamerstukken II 2012/13, 33618, nr. 1). Er is voorzien in zowel de benodigde wijzigingen van artikel 14a, tweede lid, WEC bij eerdere als bij latere inwerkingtreding van genoemd wetsvoorstel.

De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap,

Sander Dekker